

Viharnik

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LESNA SLOVENJ GRADEC — GOZDARSTVO IN LESNA INDUSTRIJA R. O.

LETO XVI — ŠTEVILKA 3

MAREC 1984

POSTNINA PLAČANA

Ob zaključnem računu

Ko smo v preteklem mesecu razpravljali o rezultatih poslovanja lanskega leta, smo ocenjevali, da so le-ti ugodni in odražajo naše delo in skupna prizadevanja.

V leto 1983 smo prenesli iz prejšnjega leta veliko izgubo, ki smo jo prigospodarili v TOZD TSP Radlje — Podvelka in TOZD gostinstvo in turizem. V začetku leta smo imeli velike zaloge izdelkov, manjkalo nam je likvidnostnih sredstev, odplačevali smo visoke obresti, srečali smo se z velikimi tečajnimi razlikami, pomanjkanjem naročil na domačem in tujem trgu in nismo imeli novih programov. V obdobju prvih mesecev lanskega leta smo pri izdelavi plana morali upoštevati še objektivne pogoje kot so: zamrznitev cen, pomanjkanje energije in kemičnih izdelkov. Na sploh je bilo stanje v Lesni pereče, vladalo je nezaupanje med TOZD in med TOZD in DSSP, prdvsem pa so na slabše odnose plivali zelo nizki osebnih dohodki v začetku lanskega leta.

Skupaj z novim vodstvom smo si začrtali politiko gospodarjenja za leto 1983. Delovali smo predvsem v dveh smereh, t. j. osloniti se na lastne sile in čimbolj izkoristiti lastne rezerve ter narediti vse na področju izvoza, uvoza in nasploh si prizadevati, da bo proizvodnja in prodaja tekla čimbolj intenzivno.

Cilje, ki smo si jih zastavili, smo dosegli. Plan za gozdarsko dejavnost je bil v celoti dosežen, pri nekaterih TOZD celo malo presežen kljub težavam, ki smo jih morali premagovati (zapore cest, občasno pomanjkanje nafte, gum). Tudi žage so redno obratovale, saj so jih gozdarji redno oskrbovali s surovinami.

Lesna industrija je dosegla fizični obseg proizvodnje z 99 %. Izpad proizvodnje je bil le v Novi opremi, de-

loma zaradi preusmeritve proizvodnje, deloma pa zaradi pomanjkanja repromateriala. Kljub temu pa ima ta temeljna organizacija dober finančni rezultat. Plan proizvodnje ni bil dosežen tudi v TIP Otiški vrh zaradi remonta, ki je bil v drugi polovici lanskega leta. Za TSP Radlje — Podvelka je bil izdelan sanacijski program, ki so ga delavci Lesne z zaupanjem sprejeli. Proizvodnja je od maja meseca dalje postopoma naraščala. Ob zaključku leta beležimo manjšo izgubo, kot je bila planirana za TSP; le nekaj več kot 25 milijonov.

Blagovni promet je v lanskem letu z velikimi prizadevanji uspel zadostiti vsem tozdom z nabavo materialov. S problemi pri nabavi materialov se je srečal predvsem v četrtem tromesečju. Primanjkovalo je žice, furnirja in nekaterih materialov za TOZD TP Prevalje in TP Pameče. V letošnjem letu bo potrebno nabavni sektor še kad-

rovsko okrepiti. Velike težave je bilo potrebno premagovati na prodajnem področju, prdvsem v prvem polletju. Kljub temu je Blagovni promet uspel do avgusta meseca v glavnem izpolniti vse prodajne plane. Pri nekaterih proizvodih smo »padli« celo pod nivo planiranih zalog oz. sortiranosti.

Blagovni promet je v lanskem letu pridobil veliko novih kupcev. Na tem področju bo moral nadaljevati s prizadevanji še v letošnjem letu, prdvsem pa čim več prodati preko lastnih prodajal.

Izvoza v lanskem letu nismo dosegli. V prvem polletju nismo imeli naročil za stavbno pohištvo. V drugem polletju smo si pridobili nekaj naročil. Pri izvozu smo imeli tudi težave z reklamacijami. Manjši izvoz, kot je bil planiran, pa nam je prinesel manj deviz, kot smo jih načrtovali in rabili za nabavo repromaterialov in rekonstruk-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Zima na Pohorju

Pn.
STUDIJSKA KNJIZNICA
RAVNE

62390 RAVNE NA KURSKEM

Poročilo o izvajanju sanacijskega programa za TOZD TSP Radlje-Podvelka in poročilo o gospodarjenju v letu 1983

V letu 1983 je TOZD posloval od meseca maja dalje po sprejetem sanacijskem programu. Istočasno, ob nastajanju sanacijskega programa, pa do njenega sprejetja, smo na vseh področjih ukrepov sanacije sproti realizirali posamezne ukrepe, tako da smo v začetku meseca maja v grobem imeli urejene vse pozicije za samo izvajanje.

Najprej je bilo potrebno aktivirati proizvodne kapacitete, deliti program med delovnimi enotama, kar je pomenilo tudi osvajanje nekaterih reprodukcijskih materialov, nedoseganje planskih teh. kapacitet posameznih linij, ki so jih povzročile neprimerne kadrovske zasedbe, pa tudi na novo uvajanje delavcev (troizmensko delo na liniji za lepljenje) itd. Tako smo šele do konca meseca septembra uspeli vzpostaviti prave pogoje, da bi dosegli cilje same sanacije. Odras tega se kaže v doseganju proizvodnje v zadnjem tromesečju leta.

Ob spremembi asortimana smo naleteli na številne tehnološke probleme, ki smo jih morali reševati le z obstoječo opremo in tehnologijo. To je narekovalo tudi vrsto tehnoloških sprememb, predvsem na področju proizvodnje lepljenih profilov, polken, izdelkov za izvoz itd.

Ob realizaciji sanacijskega programa smo naleteli na nešteto problemov: pomanjkanje lesa, premajhne sušilne kapacitete, pomanjkanje nekaterih reprodukcijskih materialov, nedoseganje planskih teh. kapacitet posameznih linij, ki so jih povzročile neprimerne kadrovske zasedbe, pa tudi na novo uvajanje delavcev (troizmensko delo na liniji za lepljenje) itd. Tako smo šele do konca meseca septembra uspeli vzpostaviti prave pogoje, da bi dosegli cilje same sanacije. Odras tega se kaže v doseganju proizvodnje v zadnjem tromesečju leta.

Zaradi številnih sprememb, ki so še in bodo tudi v bodoče prisotne, prihaja do izraza pomanjkljiva organizacija vodenja proizvodnje, ki jo venomer poskušamo izpopolnjevati in je v veliki meri odvisna od razpoložljivega strokovnega kadra, ki ga na področju našega tozda primanjkuje. Kadrovsko problematiko bo potrebno reševati dolgoročno, brez tega ne bo mogoče doseči prave učinkovitosti.

Našteti vzroki so povzročali, da fizični obseg proizvodnje ni bil dosežen. Zato smo v jesenskem delu poskušali s fizičnim delom nadoknaditi slabosti v poslovanju. V mesecu avgustu smo odpovedali planirani kolektivni dopust, uvedli delo ob vseh sobotah, ukinili koriščenje letnih dopustov (omejili na minimum), na posameznih ozkih grlih pa uvedli delo v drugi izmeni ali v podaljšanem delovnem času. Ob sobotah so vsi režijski delavci delali v proizvodnji. Solidarno so se vključili v prostovoljno delo delavci DSSP, interne banke, BP pa tudi delavci SO in delavci družbenopolitičnih organizacij občine Radlje.

(Nadaljevanje s 1. strani)
cijo TOZD TIP Otiški vrh. V letošnjem letu bi moral biti dejanski izvoz za 30 % večji kot lani, da bi ustvarili dovolj deviz za vse potrebe Lesne. Cene smo pravočasno regulirali in jih usklajevali z drugimi proizvajalci stavbnega pohištva. Kljub temu so zaradi visokega povišanja nabavnih cen stroški visoko narasli.

Kakšne osebne dohodke smo pre-

jemali v letu 1983, vemo. V začetku leta so bili zelo nizki, potem pa so rastli v skladu z rastjo proizvodnje. Zadnje mesece so bili osebni dohodki sorazmerno visoki. V celem letu smo dosegli povečanje na zaposlenega za 28 % v celotni delovni organizaciji s tem, da so gozdarski TOZD povečali za 24,4 %, lesnoindustrijski TOZD pa za 30 %.

Kolektiv je v celoti podprl vse ukrepe, brez pripomb in s polno mero odgovornosti, zavedajoč se resnosti situacije, v kateri se je znašel. Ob tem smo imeli v celoti podporo v sami DO LESNA pa tudi družbenopolitične skupnosti občine Radlje pa tudi celotne koroške regije.

Fizični obseg proizvodnje

I. tromesečje	13.439 pm3	— 103 %	plana
II. tromesečje	14.069 pm3	— 90 %	plana
III. tromesečje	17.302 pm3	— 92 %	plana
IV. tromesečje	23.397 pm3	— 90 %	plana
Skupno	68.026 pm3	ali — 94 %	od plana 72.000 pm3

Največji izpad proizvodnje beležimo v primerjavi s planiranim v mesecih maj, junij in julij. V teh mesecih je prišlo do bistvenih sprememb. Predvidena proizvodnja polken v mesecu maju je stekla šele v mesecu juniju. Kljub padanju indeksa glede na plan po posameznih tromesečjih dinamičnega plana pa se fizični obseg povečuje in doseže v IV. tromesečju v primerjavi s I. tromesečjem indeks 174, meseca decembra pa v primerjavi z mesecem januarjem celo indeks 204.

Nižja proizvodnja je bila dosežena tudi zaradi nekaterih daljših zastojev — okvara strojev v liniji krojenja, zaradi izpadov električne energije, pa tudi zaradi pomanjkanja lesa je del proizvodnje lepljencev izostal (šest delavnih dni).

Do konca leta smo organizirali v strojnih oddelkih obeh delavnih enot dvoizmensko delo, na določenih strojih celo troizmensko delo, poleg linije lepljencev, kjer smo troizmensko delo organizirali že meseca aprila. Tako lahko trdimo, da smo uspeli zadovoljivo izkoristiti proizvodne kapacitete, kar bomo natančno opredelili s kasnejšimi analizami.

Število zaposlenih iz ur in dosežen fizični obseg proizvodnje:

	1982	plan 83	dos. 83	indeks 3:2	indeks 3:1
št. zaposlenih iz ur	321	313	327	104	101
fizični obseg pm3	55.900	72.000	68.000	94	121
teh. produktivnost pm3/delavca	174	230	208	90	119

V letu 1983 smo imeli zaposlenih 14 delavcev več kot smo planirali. To so narekovala dejstva, ki smo jih spo-

Rezultat 137.333639 din kompenziranega ostanka dohodka in 25.098.826 din izgube smo dosegli z izpolnitvijo fizičnega obsega proizvodnje, botrovali so tudi cenovne razmere, zaloge, neizvršen izvoz, vpliv neplačane realizacije in obnašanje stroškov.

O delitvi ste razpravljali v svojih temeljnih organizacijah, podrobno pa bomo rezultate objavili še v internih informacijah. Ida Robnik

znali ob samem sprovajanju sanacijskega programa. Dosegli smo le 90% plan produktivnosti, vzrok za to je pre nizko doseganje proizvodnje predvsem v III. tromesečju, ko smo imeli največ sprememb in največ težav v organizaciji tehnologije in proizvodnje, uvajanju novih izdelkov in vseh ostalih reorganizacij. Kljub temu pa smo dosegli v primerjavi z letom 1982 indeks 119 teh. produktivnosti.

Izvozna sposobnost tozda

Izvoza nismo uspeli realizirati v celoti tako, kot smo predvidevali v sanacijskem programu. Ocene in predvidevanja, ki so bila prisotna ob sestavi sanacijskega programa, so bila glede izvoza oken, polic PER in zunanje spojenih leplencih nerealna. Večji izvoz bi lahko dosegli pri leplencih iz lesa kvalitete ČPČ, žal, pa nismo uspeli zagotoviti zadostnih količin te kvalitete.

Ob izvozu smo se srečali z dodatnimi problemi kvalitete, kar smo skušali sprotno reševati v sami proizvodnji in tehnologiji, tako da v izvozu nismo imeli v letu 1983 nobene reklamacije.

Izkušnje na zahodnem tržišču so nam dale pravo mero izvoznih možnosti, tako da lahko pričakujemo v naslednjih letih stalno rast izvoza. Posebnost pri tem je, da v izvozu dosegamo cene, ki so blizu lastne cene ali celo višje.

Na področju kvalitete imamo še dosti težav, predvsem organizacijske narave. Imamo slabo organizirano vhodno in izhodno kontrolo in praktično nimamo medfazne kontrole kvalitete. Tu imamo predvsem kadrovske težave, ki pa jih bomo skušali rešiti v naslednjem letu.

Prodaja izdelkov na domačem trgu

Prenos zalog z vso njeno problematiko ob sprejemanju sanacijskega programa ne bi bil uspešen, če te zaloge praktično ne bi bile tudi razprodane. Zaloge ob koncu leta so bile nižje kot planirane. Ob tem ni bilo vprašanje prodaje izdelkov iz tekoče proizvodnje. Tako lahko ocenimo, da je prodaja na domačem trgu potekala ugodneje, kot smo pričakovali, kar se je gotovo odrazilo v rezultatih poslovanja. V tozdu poskušamo navezati z nekaterimi DO izven Lesne kooperacijske stike. Zaenkrat smo v tem le delno uspeli. Upamo, da bomo na podlagi dosedanjih izkušenj in dogovorov uspeli navezati prave kooperacijske povezave, ki bi težile k delitvi proizvodnih programov in bi s tem znižali stroške vseh udeležencev.

Osebnih dohodki

Osebnih dohodki so bili skozi vso leto nizki in problematični. Ob podpori DPS smo uspeli januarske osebne dohodke, ki so znašali 9770 din, postopoma dvigovati, tako da smo v decembru dosegli 17.281 din. Poprečno smo v letu 1983 dosegli

- planirani poprečni OD 9.759 din (z dodatki)
- doseženi poprečni OD 12.518 din (z dodatki)

Tako dosežen poprečni OD je nizek, je prav tako odraz težav, ki jih je tozd preživljal. Le stalna rast OD iz meseca v mesec, čeprav počasi, je bilo tisto, kar je delavcem dajalo spodbudo za realizacijo sanacijskega programa. V OD smo celo leto zaostajali za vsemi tozdi v Lesni, še občutneje pa za podskupino.

Za uspešno izvedbo sanacije so OD zelo pomembni,

zato smo jim posvetili posebno pozornost. Višjih osebnih dohodkov, čeprav so si jih delavci zaslužili, nismo mogli izplačevati zaradi situacije, v kateri se je tozd znašel v letu 1983.

Rezultati poslovanja v letu 1983

	plan	doseženo	indeks
1. Fakturirana prodaja			
— proizvodnja	650,512.555	747,795.443	115
— prenos in proizvodnja skupno	757,763.561	860,615.658	114
2. plačana prodaja	757,763.561	860,376.580	114
5. celotni prihodek	757,763.561	865,321.657	114
6. stroški			
— nepos. proiz. stroški	518,500.000	593,401.720	114
7. AM minimalna	34,819.000	35,516.055	102
12. DOHODEK	138,962.561	157,541.738	113
13. del dohodka za BP	8,145.561	10,779.710	132
del dohodka za DSSP	8,507.000	8,594.320	101
del dohodka za IB	1,305.000	1,550.610	120
19. obresti	65,229.000	74,312.442	114
20. ČISTI DOHODEK	29,943.000	42,255.319	141
21. obračunani OD	59,508.000	65,915.815	111
25. IZGUBA	29,565.000	25,098.826	91
— nepokriti sanacijski krediti		3,181.968	
IZGUBA SKUPAJ		28,280.794	

Indeksi stroškov po skupinah so sorazmerno ugodni, saj ne presegajo 114%. Znotraj posameznih skupin pa so stroški, ki jih bomo temeljito analizirali. Na nekatere, ki so rastle preko meje, kot so gorivo, električna energija, transportni stroški itd. nimamo vpliva. So pa stroški, kjer bomo morali iskati prihranke v poslovanju. V ta namen bomo pripravili program ukrepov. Posebno pozornost bomo posvetili direktnim stroškom (izkoristek žaganega lesa in ostalih reprodukcijskih materialov).

Investicijske naložbe

Investicijska naložba v sušilnico žaganega lesa in dopolnitev linije za lepljene plošče je v teku. Sušilnica je začela poskusno obratovati v januarju 1984. Obe naložbi sta v teku. Do 31. decembra 1983 je bilo angažiranih 24,531.000 din.

Predvidevamo, da bo naložba vključena v redno proizvodnjo v mesecu maju 1984.

Zaključek

Ocenjujemo, da je sanacija v letu 1983 zadovoljivo potekala. Ob še doslednejšem izpolnjevanju vseh nalog v tozdu in izven bi bili rezultati lahko še ugodnejši.

Ogromne obveznosti, ki izvirajo iz naložbe na novi lokaciji in ob neprestanih sanacijskih kreditih, začasno pokritih izgubah, od najetih kreditov za obratna sredstva, tečajne razlike in še dodatno vse ostale slabosti v tozdu in v DO Lesna zahtevajo nadaljevanje lani začetega reševanja problema. Tozd potrebuje podporo in pomoč predvsem sanatorjev s ciljem, da ga delno razbremenijo obveznosti, odnosno te preložijo na kasnejša leta, ko bo posloval uspešnejše.

Janez Komljanec, inž. stroj.

Skupne napake plačajmo skupaj

21. februarja letos je krajevna skupnost Črna na Koroškem organizirala sestanek s predstavniki družbenopolitičnih organizacij KS in občine Ravne, z vodstvom delovne organizacije Lesne Slovenj Gradec in predstavniki TOZD žaga Mušenik in TOZD Gozdarstva Črna. Namen sestanka je bil najti skupno rešitev za modernizacijo mušeniške žage.

Nestrpnost delavcev žage Mušenik zaradi prepočasne reševanja delovnih pogojev je prerasla okvire TOZD, zato se je v pospešeno akcijo modernizacije mušeniške žage vključila celotna krajevna skupnost in občina Ravne. Vodstvu in strokovnjakom Lesne so očitali, da so se v vseh teh letih premalo zavzemali za Mušenik, da so več pozornosti posvečali drugim TOZD Lesne. Ugotavljajo, da z rekonstrukcijo ne morejo več odlašati, saj je oprema popolnoma iztrošena (en jarmenik je iz leta 1947, drugi pa iz leta 1954). Posledice pa se vidijo pri upadanju števila zaposlenih in s tem upada število prebivalcev, delavci ne čutijo več nobene socialne varnosti, pa količina razreza se vedno manjša. Upravičenost investicije v Mušeniku argumentirajo s tem, da žaga nikoli v času obratovanja ni negativno poslovala, vsa leta so delavci žage Mušenik sodelovali pri investicijah drugih TOZD Lesne. Prepričani so, da bi z odprodajo nabavljene tehnologije dobili zadosti denarja, da bi lahko montirali gater iz žage Vuhred s tem, da bi anuitete prodane tehnologije prevzel kupec. Nasploh so mnenja, da Lesna v razvoj zgornje Mežiške doline vlaga premalo. To mnenje nikakor ni na mestu, saj je poznano, da je ravno Lesna največ vlagala v izgradnjo infrastrukture tudi na območju zgornje Mežiške doline, pa če omenimo samo ceste, telefonijo, ki je na tem območju najbolj razvita. Ravno zaradi tega pa ima Lesna danes manjšo akumulacijo. Znano je tudi, v kakšnem stanju je bila Lesna dve leti nazaj: velike izgube, nizki osebni dohodki delavcev in pa predvsem angažiranje vseh sil

na področjih, ki so bila najbolj kritična (Radlje). Res je, da ima žaga Mušenik najbolj zastarelo tehnologijo in je sedaj prva skrb vodstva in strokovnjakov, da ta problem rešijo. Investicija je ekonomsko upravičena in je tudi v planskih aktih Lesne. Opreme, ki je bila nabavljena za žago Mušenik do sedaj še ni bilo možno odprodati, tako anuitete še vedno bremenijo žago.

V razpravi so predstavniki KS Črna, občine, žage Mušenik, gozdarstva Črna in delovne organizacije Lesne izoblikovali konkreten predlog in rokovno opredelili pristop in začetek rekonstrukcije žage Mušenik. Predlagali so, da bi iz skupnih sredstev delovne organizacije pokrili anuitete, obrestni in devizne razlike za nabavljeno opremo, za prestavitev jarmenika iz žage Mušenik in ostala dela pa bi porabili lanski ostanek dohodka TOZD žaga Mušenik, letošnje amortizacije TOZD, ostalo pa bi prispevali delavci TOZD gozdarstva Črna. Predsednik konference sindikata Lesne in predsednik delavskega sveta sta bila mnenja, da bodo temeljne organizacije Lesne s takšnim predlogom soglašale, saj smo v vseh preteklih letih reševali takšne probleme na bazi solidarnosti, tudi napake, ki smo jih sami zagrešili. Reševali smo najprej tiste probleme, ki so bili najbolj pereči, manjši pa so ostajali v ozadju. Vsi prisotni so zaploskali ob izrečeni misli: skupne napake plačajmo skupaj!

Torej, rekonstrukcija mušeniške žage bo delno izvedena v letu 1984. Tehnološki projekti in ostala dokumentacija bo dokončana do konca marca 1984. V prvih dneh aprila bodo tekli razgovori o pričetku del za prvo fazo rekonstrukcije, t. j. prestavitvi jarmenika iz žage Vuhred. Dolgoročni program razvoja Lesne pa bo znan konec leta 1984 in v okviru tega tudi nadaljnje faze razvoja mušeniške žage. Tako bo zagotovljena socialna varnost delavcev TOZD, kar je osnovni cilj Lesne Slovenj Gradec.

Ida Robnik

KRVODAJALSKA AKCIJA DELAVCEV LESNE

Prva samostojna krvodajalska akcija je bila letos organizirana v mesecu februarju. Udeležilo se je 45 krvodajalcev iz delovne skupnosti, interne banke, Blagovnega prometa, TOZD TP Pameče in TOZD transport in servisi. Med njimi so bili tudi delavci, ki so že dolgoletni krvodajalci: iz TOZD transport in servisi Klančnik Franc in Pleterski Marjan, pa tudi taki, ki so prvič dali kri.

Lesna Slovenj Gradec že dolga leta organizira krvodajalske akcije in je v slovenjegraški občini na prvem mestu po številu krvodajalcev.

Druga samostojna krvodajalska akcija bo 2. avgusta, med tem pa bo organizirana še ena dopolnilna akcija v okviru krajevnih skupnosti Pameče, Šmartno in Zaverše.

Drago Tuš

VETER V NAŠIH GOZDOVIH

Močan veter je 10. 2. 1984 prizadel tudi na našem gozdnogospodarskem območju nekaj sestojev. Podrl je okrog 13.000 m³ lesa. Drevje je padalo v skupinah in posamezno. Največ je podrtega drevja v občini Slovenj Gradec, sicer pa dokončna količina vetroloma še ni znana.

A. Šertel

POROČILO O OPRAVLJENIH SLUŽBENIH POTOVANJIH OD 30. 6.–31. 12. 1983

Priimek, ime in TOZD	Kraj potovanja	Število dni	Namen potovanja	Stroški potovanja
Ferlic Pavel GO Radlje	Avstrija	1	Celovski velesejem, demonstracija gozd. mehanizacije v Leoben — Avstrija	10.469,45
Ferlinc Pavel GO Radlje	Nemčija	2	Obisk firme BRÜDER UNTERWEGER v ASSLINGU in firme JOERG ELEKTRONIK	18.557,05
Sušek Maks GO Radlje	Nemčija	2	Obisk firme BRÜDER UNTERWEGER v ASSLINGU in firme JOERG ELEKTRONIK	24.538,80
Modic Tone TOK Radlje	Italija	1	Reševanje reklamacije pri firmi COSTA IMBALLAGGI v ZENNONE	6.893,20
Nabernik Maks Gradnje	Avstrija	1	Simpozij o aktualnih vprašanjih gozdnega gradbeništva v Celovcu	13.701,40
Bračič Boris Gradnje	Avstrija	1	Dogovor in inštruiranje za popravilo hidravličnega menjalnika na stroju JD 400	5.543,60
Bračič Boris Gradnje	Avstrija	1	Šped. stroški pri prevzemu rez. delov za stroje JD in visokotlačne črpalke	3.632,50
Kotnik Tone Žaga Otiški vrh	Avstrija	0,5	Ogled lesnega sejma	2.984,40
Kotnik Tone Žaga Otiški vrh	Italija	1,5	Prodaja žaganega lesa	13.565,15
Čas Maks Žaga Vuhred	Avstrija	1,5	Reševanje probl. proizvodnje	4.538,80

Priimek, ime in TOZD	Kraj potovanja	Število dni	Namen potovanja	Stroški potovanja
Čas Maks Žaga Vuhred	Avstrija	0,5	Ogled predelave lad. poda	6.106,25
Komljanec Janez TSP Radjlje—Podv.	Z. Nemčija	3	Ogled sejma v Hannoveru	6.138,05
Komljanec Janez TSP Radjlje—Podv.	Z. Nemčija	2,5	Izvoz izdelkov v l. 1984	12.287,40
Komljanec Janez TSP Radjlje—Podv.	Z. Nemčija	1,5	Dogovor o izvozu v l. 1984	12.592,95
Friderik Štruc TSP Radjlje—Podv.	Z. Nemčija	3	Ogled sejma	15.666,85
Rek Marjan TSP Radjlje—Podv.	Z. Nemčija	3	Ogled sejma v Hannoveru	6.227,15
Domijan Gvido TIP Otiški vrh	R Nemčija	3	Dobava rezervnih delov in montaža	25.199,65
Škagro Tomo TIP Otiški vrh	Avstrija	1	Razgovor o nadaljnji prodaji ivernih plošč pri firmi Zengerer Graz	5.684,50
Potočnik Tone TIP Otiški vrh	ZR Nemčija	3	Razgovor glede nabave rezervnih delov za remont	12.203,50
Dretnik Dušan DSSS	Avstrija	4	Referat v okviru Celovškega sejma (posvetovanje gozdarjev)	20.059,85
Dolinšek Hubert DSSS	Avstrija	2	Udeležba mednarodnega gozdarskega simpozija v okviru Celovškega velesejma	13.752,60
Dolenc Sergej DSSS	Italija	3	Ogled pohištvenega sejma v Mibnu	22.902,65
Štern Darko DSSS	Avstrija	1	Ogled žage v Admondu — reševanje problemov izkoristka žaganja	2.269,40
Slavič Branko DSSS	Avstrija	2	Udeležba mednarodnega gozdarskega simpozija v okviru Celovškega velesejma	13.752,60
Jandl Mitja DSSS	Avstrija	2	Udeležba na posvetovanju in demonstraciji gozdarske mehanizacije v okviru Celovškega velesejma	10.469,45
Jandl Mitja DSSS	Avstrija Čehoslovaška	4	Ogled razstave gozdarske opreme na Moravskem v okolici mesta Olomouc	19.136,60
Čas Miroslav DSSS	ZR Nemčija	4,5	Komercialno-tehnični razgovori pri kupcih sedežnega pohištva in vzmetnic	27.646,70
Čas Miroslav DSSS	ZR Nemčija	2	Sodelovanje pri zaključnih pogovorih in podpisu pogodbe o dobavi opreme po kreditni liniji IFC	14.491,15
Hauser Karel DSSS	Avstrija	1	Udeležba na predavanju s področja gojenja gozdov s podudarkom na naravnem pomlajevanju	6.212,00
Zagorc Karel DSSS	Avstrija	1	Udeležba na predavanju s področja gojenja gozdov s podudarkom na naravnem pomlajevanju	6.212,05
Dolinšek Hubert DSSS	ZR Nemčija	1	Udeležba na posvetu na gozdarski fakulteti v zvezi z organiziranjem posvetovanja na temo pridobivanja gozdnih sortimentov ob svetovnem gozd. IUFRO kongresu	5.718,05
Zavernik Branko DSSS	ZR Nemčija	1	Prevoz oseb	10.914,00
Šavc Jožica DSSS	Italija, Švica, Avstrija	6	Strokovna ekskurzija v Italijo, Švico in Avstrijo od 3. 8. do 8. 10. 1983	18.945,55

(Nadaljevanje v naslednji številki)

Avtomedikacija

Avtomedikacija ali samozdravljenje je pojav, ki se je v zadnjih nekaj letih zaskrbljujoče razširil. To je najenostavnejša oblika zdravljenja. Precej bolnikov se zateče po prvi nasvet v lekarno zaradi pomanjkanja časa, da bi obiskali zdravnika, zaradi zaupanja v zdravstvenega delavca v lekarni, zaradi nasvetov sosedov in znancev, ki so imeli podobne simptome.

Strokovni delavec v lekarni naj bi v takih primerih pravilno svetoval, seveda s pomočjo znanja iz farmakologije in s poslušanjem za težave pacientov, upoštevajoč tudi medsebojno delovanje zdravil. Najpogosteje se bolniki sami lotevajo zdravljenja glavobolov, želodčnih težav in prehlada. Zaradi vse večje zdravstvene prosvetljenosti segajo pri glavobolih po analgetikih, pri kašlju po sirupih, pri želodčnih težavah po odvajalnih... Upajo, da bodo po zaužitju zdravil bolečine prenehale in da bodo postali zdravi ter odpornejši. Skoraj nikoli pa ne pomislijo, da je samozdravljenje povezano z določeno mero nevarnosti. Bolnikova informiranost o zdravljenju je pogosto enostranska, zato mora farmacevt pri razgovoru z bolnikom opozarjati na dejstvo, da mu utegne avtoterapija škoditi.

Zdravilo je do trenutka, ko ga farmacevt izroči bolniku, najstrožje nadzorovani element zdravljenja; v bolnikovih rokah pa je popolnoma brez nadzora.

Pogostoma se tudi dogaja, da se človek hoče sam ozdraviti z zdravilom, ki mu ga je zdravnik enkrat že predpisal. Navdušen je, če po aplikaciji vidi uspeh, ne ve pa, da je lahko simptome boleznih odpravil le delno in skrnil pravo klinično sliko dejanskega bolezenskega stanja. Tako ima zdravnik, pri katerem kasneje išče pomoč, težjo pot preden določi pravo diagnozo bolezni.

Avtomedikacija pomeni potencialno nevarnost tudi za pacienta, ki je stalno vezan na zdravila in sočasno jemanje tudi preparate, ki se v lekarni dobijo v prosti prodaji. Navidezno nenevarna zdravila, ki se dobe brez recepta, postanejo ob neustreznih kombinacijah z drugimi zdravili zelo nevarna.

Na to kaže že sam primer acetil — salicilne kisline, ki sodi med najbolj iskane analgetike — antipiretike. Substanca ima kisel karakter, zato iz proteinov plazme izpodriva substance z manjšo kislostjo. Zaradi tega mehanizma delovanja lahko pride do resnih vzporednih učinkov in do toksičnosti, ker se koncentracija nekega zdravila v plazmi pod vplivom acetisala močno poveča.

Tudi kortizolonski derivati za zdravljenje kožnih obolenj so nekaterim dostopni. Farmacevtova naloga je, da zaradi negativnih hormonskih učinkov teh derivatov ljudi odvrača od samostojnega izbiranja med mazili za zdravljenje bolne kože.

Pod strokovnim nadzorstvom bi morala potekati tudi prodaja zdravilnih zelišč. Človek zaupa v moč rastline že iz izročila prednikov, zato se je v ljudski medicini ohranilo veliko število drog, ki so se sčasoma pokazale za učinkovite.

(Nadaljevanje na 6. strani)

KOT LILIJ BELA!

Mati kot lilija bela
sredi vrta, ponosna stojiš,
vonj po toplini, po
domu deliš.

Kot lilija bela
v vsej lepoti žariš.
Dom naš ljubeče, mama krasiš.

A če žalost velika, ti srce je
prizadela,
kot lilija bela boš ovenela.

V. Gerl

PREDICA

Pred mnogimi leti
ko bila je še mlado dekle,
za balo si prve je niti napredla,
za ženina svojega platno je stkala
in svojemu prvorojenemu,
z rožno tančico je zibel postlala.

Potem je predla naprej,
v zimskih nočeh, za svojo številno družino,
pa vendar kljub delu,
en sam bil veseli je smeh,—
dokler ji med vojno sin prvi ni pal,
in na srajci njegovi, ki mu jo je stkala,
je velik, velik rdeč madež od krvi ostal,
ki ga je v prečutih nočeh poljubovala.

Minila so leta,
so hčere se vse pomožile
in trije sinovi so si poiskali žene
in ona je predla, ne zase, samo zanje ...
Zdaj spet nad kolovrat se sklanja.
Počasi se trudno vreteno vrti,
le nitka tako kot pred mnogimi leti,
ljubeče ji skozi prste drsi.

Za sebe bo spredla za belo blazino,
da nanjo položila bo trudno glavo,
da se bo na njej za vedno spočila,
takrat, ko jo denejo v črno zemljo.

Anica KUMER

ZAKAJ!

Zakaj življenje je
le sama bolečina?
Zakaj le sama je tema?

Življenje moje kot posoda
je brez dna,
nikjer ne najdem trdna tla.

V. Gerl

Ob prazniku žena čestitamo vsem bralkam

UREDNIŠKI ODBOR

(Nadaljevanje s 5. strani)

kovite pri določenih bolezenskih stanjih, niso pa oficinalne v uradni medicini.

Mnogo rastlin, s katerimi se ljudje zdravijo, raste samoniklo na različnih rastiščih, kar pa pomeni, da imajo različne vsebnosti zdravilnih učinkovin. Kupovanje drog na trgu je še bolj problematično. Te droge niso pregledane niti kvalitativno niti kvantitativno. Lahko pride celo do zamenjav s strupenimi zelišči, še posebej zato, ker zeliščarji ne poznajo kemične sestave učinkov v drogah in dajejo odjemalcem napačne nasvete.

Se slabše pa je stanje v samopostrežnih trgovinah, kjer ljudje brez strokovnega nasveta segajo po pakiranih čajnih mešanicah različnih izdelovalcev. Zdravilna moč teh mešanic je zaradi trgovskih interesov potencirana.

Pretiranemu razglašanju dvomljive prednosti terapije z rastlinami se farmacevt upre s strokovno neoporečno informacijo o zdravilnih rastlinah, razloži, da sodobna farmakologija ne zasmehuje zdravil naravnega izvora, da jih celo vse več uporablja, vendar le v obliki, ki pri enakem doziranju zagotavlja enak učinek. Zdravljenje z zelišči ni-

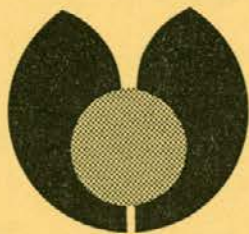
kakor ne zmanjšuje pomena zdravnika in uradne medikacije, ampak mu je koristno dopolnilo.

Avtomedikacija je izraz hotenja odraslega človeka po samopomoči in bo zanesljivo naraščala z zdravstveno posvetljenostjo ljudi. Razbremenjuje zdravnika in fonde zdravstvenega zavarovanja, pomeni tudi določen del lekarniškega prometa. Preprečevati pa moramo negativne posledice avtomedikacije s pravilno zdravstveno vzgojo ljudi, za kar se zavzemajo tudi strokovni krogi povsod po svetu.

Ivica AVBERŠEK

KOROŠKA KMETIJSKA
ZADRUGA, n. sub. o.
SLOVENJ GRADEC
KOROŠKA ZADRUŽNA
HRANILNO KREDITNA
SLUŽBA, n. sub. o.
SLOVENJ GRADEC

PRILOGA ZA KMETIJSTVO

PRILOGA ZA KMETIJSTVO izhaja mesečno. Prilogo izdaja KKZ Slovenj Gradec in KZ HKS Slovenj Gradec in je sestavni del Viharnika.

Ureja uredniški odbor. Glavna urednica Rok Gorenšek in Jože Krevh.

Naslov: KKZ Slovenj Gradec, Celjska c. 7, Uredništvo priloge za kmetijstvo, telefon 842-341.

Klišaji in tisk: ČGP Večer Maribor, Tržaška c. 14, 62000 Maribor, 1984.

LETO IV — ŠTEVILKA 3

MAREC 1984

POŠTINA PLAČANA

Rekorderji TZO TRATA v letu 1983

Na območju občine Ravne na Koroškem je 450 kmetij, ki dolgoročno sodelujejo s TZO »TRATA« Prevalje.

Vse kmetije so višinske in imajo zato težje pridelovalne pogoje.

I. PRIREJA MLEKA

Oddano mleko v l	Štev. kmetij	Oddano mleko skupaj v 1983 v l
do 5.000	42	115.165
5.001 do 10.000	40	298.905
10.001 do 20.000	35	486.346
20.001 do 30.000	17	391.780
30.001 do 40.000	3	217.020
40.001 do 50.000	3	136.760
50.001 do 60.000	1	54.042
nad 60.000	3	215.836
Skupaj:	144	1.915.854

10. Rezar Peter in Antonija, Tolsti vrh, »Sp. Leč.«	37.283	16
11. Porej Rudi in Urška, Dolga brda, »Ober«	35.596	10
12. Kotnik Franc in Antonija, Dobrije, »Jug«	34.202	8
13. Zdovc Emil in Majda, Podgora, »Ivartnik«	32.562	9

II. ODKUP GOVEJE ŽIVINE

Oddana živina v kg	Štev. kmetij	Skupna teža	Štev. oddane govedi
do 750	132	96.050	193
751 do 1500	74	101.582	215
1501 do 3000	41	116.273	254
3001 do 4500	8	28.069	53
4501 do 6000	2	9.588	15
Skupaj:	257	351.562	730

Kmetije, ki so oddale več kot 30.000 l mleka v letu 1983

	oddano mleko v l	Kmet. povr. v ha
1. Kotnik Beno in Tončka, Podkraj, »Lubas«	82.050	14
2. Močilnik Rok in Slavka, Lokovica, »Škof«	69.169	18
3. Gradišnik Rudi in Marija, Lokovica, »Gradišnik«	64.617	15
4. Merkač Štefan in Marina, Stražišče, »Meležnik«	54.042	15
5. Naveršnik Ivan in Tončka, Lom, »Merva«	47.894	10
6. Huđopisk Tone in Janja, Preški vrh, »Mihev«	46.539	10
7. Vogl Rudi in Marjana, Dolga brda, »Vitrih«	42.327	12
8. Valentar Tone in Marjana, Podgora, »Dvornik«	38.731	11
9. Žaže Jakob, Leše, »Papež«	38.646	16

Več »repop« rediš, boljše stojiš

III. KMETIJE, KI SO ODDALE VEČ KOT 3000 kg GOVEJE ŽIVINE

Zap. št.	Kmetija	Oddana živina v kg	Štev. oddanih pitancev	Kmet. povr. v ha
1.	Vogl Ivan in Hilda, Lom, »Ferja«	5050	8	6
2.	Vogl Rudolf in Marjana, Dolga brda, »Vitrih«	4538	7	12
3.	Sonjak Ivan in Jožefa, Jamnica, »Kajžer«	4094	9	12
4.	Kočnik Ivan in Anica, Topla, »Končnik«	3947	7	17
5.	Klavž Filip, Javorje, »Klavž«	3574	7	9
6.	Potočnik Anton, Zelenbreg, »Vogovnik«	3468	8	7
7.	Dlopst Filip in Ivanka, Lom, »Naveršnik«	3359	5	12

8.	Kompan Marjan in Rozka, Javorje, »Kavnik«	3311	5	16
9.	Petrič Ivan in Minka, Podgora, »Podpečnik«	3292	7	16

— prireja mleka se je v primerjavi z letom 1982 povečala za 9°/_o

— prireja mesa pa se je zmanjšala za 1°/_o.

Težki pogoji gospodarjenja, ki so jim botrovala vse družbenoekonomske »nenormalnosti«, so v največji meri vplivali na to, da dosežki v proizvodnji mleka in mesa niso bili večji.

S stabilizacijskimi prizadevanji in z uravnovešenjem ekonomskih odnosov, kolikor bo do teh prišlo, bomo v letu 1984 dosegli boljše rezultate in lahko izpolnili realno zastavljene plane — s poudarkom, da bodo pogoji gospodarjenja v normalnih mejah!

Vlado Gorenšek, ing. agr.

SKRIB ZA DOBRO PLODNOST KRAV

Dobro plodnost krav je za uspešnost govedoreje zelo pomembna. Rejski cilj je, da živali vsako leto telijo. Žal, ugotavljamo, da je le malo krav, ki bi vsakih dvanajst mesecev telile. Navadno so zamude dva, tri mesece. Poznamo tudi primere, kjer je bilo med dvema telitvama več kot dve leti. Da pri tem nastaja ogromna gospodarska škoda, ni potrebno posebej omenjati.

Vzrokov za to je več. Naštetimo jih le nekaj: podedovana lastnost za dobro ali slabo plodnost, razne kužne bolezni, podnebje, prehrana delo osemenjevalca ter nenazadnje rejčevo znanje. Prav zadnje je največkrat poglobitveni vzrok za slabo plodnost v čredi.

Skrb živinorejca za dobro plodnost živali se začne že pri telitvi. Rejec mora skrbeti za primerno čistočo ob telitvi. Če krava potrebuje pomoč, je potrebno obvezno razkužiti zunanje porodne poti in porodni pribor. Pred vsakim posegom v porodne poti pa je potrebno temeljito oprati in razkužiti roke, da preprečimo okužbo.

Po telitvi je potrebno takoj poskrbe-

ti za novorojeno tele. Razkužimo in prerežemo popkovino, ga osušimo in položimo na suho ležišče. Čimprej naj dobi materino mleko — KOLOSTRUM, ki vsebuje veliko snovi, ki dajejo tetetu odpornost.

Prva dva tedna po telitvi mora rejec pazljivo opazovati plemenico in z vsem, kar bi kazalo na bolezen, seznaniti veterinarja. Taki bolezenski znamenji sta: zaostajanje ostankov posteljice in izcedek iz rodil. V takih primerih je nujna veterinarska pomoč.

Med drugim in četrtem tednom po telitvi opazamo pri kravah že prve pojave. Vse živali, ki se ne gonijo do štiridesetega dneva po telitvi mora pregledati veterinar. V tem obdobju krave najbolj molzejo. Zaradi tega moramo poskrbeti, da je v obroku dovolj beljakovin, škrobnih vrednosti, vitaminov in rudnin.

Med 6. in 10. tednom se pri kravah pojavi druga pojave. Vsako plemenico je potrebno ob tej pojavi osemeniti. V obdobju po osemenitvi mora rejec še naprej opazovati koledar pojave, od-

krivati plemenice, ki so se pregonile in pri tistih, ki se niso, pravočasno zagotoviti nadzor nad brejostjo.

Najkasneje v tretjem mesecu brejosti mora rejec vedeti, ali je osemenjena plemenica breja ali ne. Če po osemenitvi ni ostala breja, jo mora veterinar pregledati in ugotoviti vzroke za pregonitev. Le z natančnim pregledom je mogoče prepisati zdravljenje.

Ob koncu želimo poudariti to, da mora rejec za vsako plemenico v hlevu voditi kartoteko, kamor bo veterinar sproti zapisoval podatke o zdravstvenem stanju, kolikšen je poporodni premor, kakšni so porodi, mlečnost živali in podobno.

Le s skrbno evidenco bo mogoče pravočasno odkriti vzroke za slabo plodnost živali in tudi ustrezno ukrepati. Zavedati se moramo da nepravčasna brejost in telitev povzročata ogromno gospodarsko škodo, ki se odraža v nižji in slabši prireji govejega mesa.

Jože Pratnekar

Sinovo pismo

Predzaga mama!

Približuje se dan pomladi. Čas, v katerem zaživi vse na novo. V tej prebujajoči se pomladi praznujete vse matere in žene svoj dan. 8. marec mi je od vseh dni v letu ostal v najlepšem spominu. Otroci smo ti posebno ta dan hoteli izkazati svojo ljubezen in spoštovanje do tebe, draga mama. Da bi tvojo ljubezen in ves trud ti nekako poplačali, smo se ti hoteli oddolžiti vsaj s šopkom rož. Hiteli smo čez visoke zamete, tja v reber, kjer so iz kopnoč že kukali prvi zvončki. Čeprav sem bil še majhen, sem tudi hotel za drugimi. Zadnji sem pricapljal do tebe. V premrlih rokah sem držal s kratkimi pecelji šopek zvončkov. Oči in lica so mi žarela v ponosu in sreči, ko sem ti ponudil svoje darilo rekoč: »Na, mamica

moja, za tvoj praznik!« Potem sem ti zlezal na kolena in ti ovil svoje premrle roke okrog vratu, na tvoje vroče čelo pritisnil mrzli nosek in ti si me stisnila na svoje srce mehko, nežno in čuteče, kot zna to le mati. Bil sem najmlajši in ti si me imela tako rada.

Čas je tekel in otroci smo odraščali. Zaradi šolanja na višjih šolah se je spreminjal tudi naš značaj. Slab vtis soščolcev je vplival nekako tudi name. Vedno bolj sem se odtuževal domu in tebi.

Ko sem se nekega dne pozno vrnil domov, si me vsa v skrbeh vprašala, kod sem hodil tako dolgo, sem ji zadirčno odgovoril: »Pusti me mama, nisem več otrok, ki se vedno drži maminoga krila.« Presenečena si me pogle-

dala in v očeh so se ti pojavile solze. To me je prizadelo. Odšel sem ven. Zavedal sem se, da sem ti storil krivico in ranil tvoje dobro srce. Na skrivaj sem te opazoval. Bila si žalostna. Na tvojem obrazu sem prvič opazil gube. Strašen črv težke vesti se mi je zarinil globoko v srce in me spremljal vsepovsod, nikjer nisem našel več miru. Rad bi stopil do tebe in te prosil odpuščanja, pa mi je to branil moj ponos, ker sem že samostojen. Saj mora mama že enkrat razumeti, da nisem več njen sinček. Da bi to svojo napako in nevhvaležnost popravil, sem postal malo prijaznejši in ti napravil kakšno malo uslugo z delom, vendar tistega prisrčnega stika med nama ni bilo več.

Sedaj, ko sem v tem daljnem svetu tako sam, mnogo mislim nate. O, draga mama, če bi lahko stal sedaj pred teboj, padel bi na kolena in te prosil odpuščanja. Sedaj spoznavam kako dobra in lepa si ti. Kako globoka in polna nesebične ljubezni je tvoja duša.

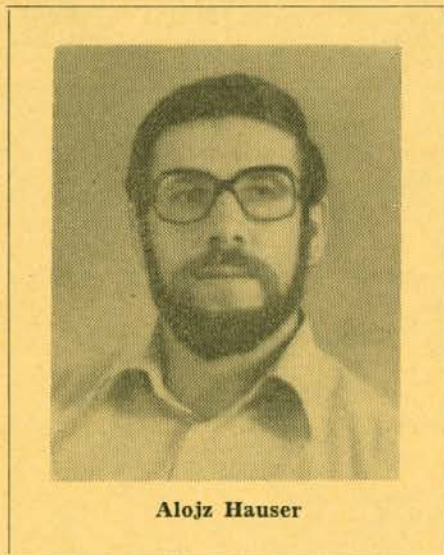
Naš sosed kmetijska zadruga »DRAVA« Radlje ob Dravi v sklopu »HMEZAD« Žalec

V sklopu Hmezada iz Žalca deluje na področju koroške regije v kmetijstvu in združništvu tudi naš sosed KZ »DRAVA« s sedežem v Radljah ob Dravi.

KZ »DRAVA« je nastala po združitvi bivših samostojnih kmetijskih zadrug Vuzenica in Podvelka s kmetijskim gospodarstvom Radlje. Kmetijsko gospodarstvo Radlje je bilo že pred združitvijo v sklopu »HMEZAD« iz Žalca, zato se je tudi združena kmetijska zadruga »DRAVA« pridružila »HMEZADU«.

Kmetijsko zadrugo »DRAVA« uspešno vodi njen glavni direktor tov. ing. Alojz Hauser, rojen 1944 leta.

Tov. Hauser je vodil poljedelstvo na kmetijskem gospodarstvu Radlje že, ko je bil direktor posestva tov. Zigon. Pozneje je postal direktor kmetijstva Radlje, po združitvi pa s 1. 1. 1979 glavni direktor.

Alojz Hauser

Tov. ing. Alojza Hauserja odlikujejo poleg znanja in izkušnosti predvsem njegov topli, človeški odnos do ljudi. Njegov pristop k vsakemu, ki pride k njemu, je dober, odkrit in prijazen. Z

Ko se zamislim v veličasten lik in delo matere, ki se žrtvuje neumorno za svoje otroke, me postane sram, da vse njeno delo tako malo cenimo.

Draga mama! Sedaj sem spoznal, kaj si nam otrokom dala. Dala si nam življenje — vero vanj! V naša srca si vcepila spoštovanje in ljubezen do dela in ljudi, do narave in ti si nam povsod svetel vzor.

vsakim, pa naj bo izobražen ali preprosto človek, se zna pogovoriti. Tako z delavci z zadruga kot s kmeti kooperanti se dobro razume, zato ga tudi spoštujejo in ga imajo radi.

Kmetijsko zadrugo »DRAVA« sestavljajo poleg DSSS s sedežem v Radljah ob Dravi še naslednji tozdi:

1. TOZD »KMETOVOALEC« — sedež v Vuzenici, direktor ing. Franc Bukovnik;
2. TOZD »MALGOS« — sedež v Vuzenici, direktor oec. Albin Vogrin;
3. TOZD »KMETIJSTVO« — sedež v Radljah ob Dravi, direktor kmetijski tehnik Branko Mravljak;
4. TOZD »GOSTINSTVO« — sedež v Podvelki, direktor Ernest Smode;
5. TOZD »PREVOZ« — sedež v Podvelki, direktor strojni tehnik Hubert Nemec.

Kmetijska zadruga »DRAVA« sodeluje tudi s koroško hranilnico in posojilnico v sklopu koroške kmetijske zadruge v Slovenj Gradcu.

Te posle uspešno vodi Jože Bergles, ki je zaposlen nepretrgano od leta 1945. Vseskozi je vodil OD, blagajno in hranilniške posle.

OSNOVNA USMERITEV V PROIZVODNJI KZ »DRAVA« — PLAN DO 1985

V privatnem kmetijstvu: govedoreja, mleko, meso, hmelj, šampinjoni.

- do 3.000.000 l mleka do 1985
- meso do 700 ton žive teže do leta 1985
- piščanci 300 ton, v ta namen sta v gradnji dve novi piščančji farmi, ki bi morali biti končani v letu 1984
- piščančji farmi, ki bi morali biti končani v letu 1984
- zajčje-kunčje meso do 70 ton do leta 1985
- reja prašičev, do 200 ton svinjskega mesa do leta 1985
- šampinjoni 100 ton do leta 1985
- V družbenem sektorju kmetijstva:
 - hmelj 200 ton do leta 1985 (že doseženo 160 ton)
 - 2000 ton piščancev do leta 1985 (že doseženo 1900 ton)
 - 18.000 kg pitancev — bikcev
 - 220.000 litrov mleka

Draga mama, še enkrat te ob tvojem prazniku prosim odpuščanja za vse svoje napake, ob enem pa ti iskreno čestitam in zaželim še mnogo zdravja in veselega razpoloženja. Naj se tudi tebi obudi spomin na lepa in prisrčna leta našega nepozabnega otroštva.

Pozdravlja in poljublja
te tvoj vdani sin

- 200 ton šampinjonov do leta 1985 (že doseženo 100 ton)
- 400 ton koruze do leta 1985 (že doseženo do 300 ton)
- 60 ton pšenice

Največji privatni pridelovalci mleka v KZ »DRAVA« v letu 1985

	litrov
1. Štraser Ivan — p. d. Kolč, Muta	55.100
2. Hedl Jože — p. d. Štakner, Sp. Vižinga	44.150
3. Tertinek Ivan — p. d. Sušec, Podlipje	38.136
4. Šantl Avgust — p. d. Janež, Podlipje	33.104
5. Kupnik Julko — p. d. Šrot, Primož	33.535
6. Plemen Vinko — p. d. Kerkot, Podlipje	28.579
Skupaj	232.604

Rejec govedi-pitancev

1. Korent Karel — p. d. Jerič, Zg. Vižinga — 80—90 kom pitancev (oddaja 35 kom ca. 550 kg)

Rejci prašičev in plemenskih svinj

1. Janež Pavla — p. d. Krivec, Gortina — 23 kom plemenskih svinj
2. Lužnic Emil — p. d. Borštnik, Sp. Vižinga — 200 kom prašičev-pitancev.

V tem prispevku naj na kratko omenimo samo še to, da zadruga »DRAVA« uspešno deluje preko svojega TOZD »MALGOS«, ki ga vodi direktor Albin Vogrin, ob pomoči neutrudnega Rudija Uršnika, tapetnika Alberta Kneza in drugih. TOZD »MALGOS« namreč opravlja razen razreza lesa na svoji žagi v Vuzenici, tudi predelavo lesa, izdelavo embalaže in drugih izdelkov iz lesa. Izvaja pa tudi gradbena dela, tako izvršuje vsa finalna gradbena dela, vsa pleskarska dela, polaga talne in zidne obloge ter zunanje omete hiš (fasade), po najnovejših načinih in željah naročnikov.

Kmetijska zadruga »DRAVA« ima zelo lepo opremljene trgovske lokale za reprodukcijski material in drugo blago. Prav tako ima opremljene tudi prodajalne mesa in mesnih izdelkov.

TOZD »GOSTINSTVO« vključuje kar lepo vrsto dobro opremljenih gostinskih lokalov po Dravski dolini.

TOZD »KMETOVOALEC« iz Vuzenice in »KMETIJSTVO« iz Radelj, skrbita predvsem za proizvodnjo hmelja, za razširjanje kooperacije in kooperacijske proizvodnje za vzrejo piščancev in šampinjonov. V teh dveh TOZD sta zaposlena Gustl Podlesnik, strokovnjak za piščance in ing. Herbert Hedl, strokovnjak za kooperacijo.

Iz tega kratkega pregleda dejavnosti, načrtov in dosežkov naše sosede kmetijske zadruga »DRAVA« iz Radelj ob Dravi, vidimo, da se kar krepko razvija in si je zastavila velike cilje, ki so lepi, a bodo še lepši, ko bodo izvršeni. Škoda le, da niso naši sosede vključeni v skupno koroško kmetijsko zadrugo za naše koroško območje.

Rok Gorenšek

Naš Štefan

Štefan PRAPER, računovodja koroške kmetijske zadruge, temeljne združne organizacije »TRATA« Prevalje, odhaja iz vrst aktivnih delavcev koroške kmetijske zadruge. Rodil se je 8. decembra 1926. leta v številni rudarski družini v Mežici. Osnovno in meščansko šolo je obiskoval v Mežici. Druga svetovna vojska s svojimi grozotami je pomenila konec njegovemu šolanju. Dočakal je konec vojske in leta 1948 opravi Štefan knjigovodsko-administrativni tečaj v Mariboru. Po končanem tečaju se zaposli pri takratnem okrajnem Magazinu v Slovenj Gradcu. Potem služi vojsko dve leti. Ko vse skupaj mine, se leta 1951 zaposli kot samostojni računovodja v takratni kmetijski zadrugi Tolsti vrh v Ravnah na Koroškem. Tu preživlja vse vzpone in padce našega združništva po vojni. Doživi in preživi prvo združitev zadrug v skupno kmetijsko zadrugo Prevalje, prav tako tudi drugo združitev kmetijskih zadrug, ko postane kmetijska zadruga Prevalje TZO »TRATA« Prevalje v sklopu KKZ. Pri obeh združitvah ostane računovodja ter opravlja ta posel vse do danes, ko ima že več kot štirideset let delovne dobe in počasi zapušča aktivne vrste združnih delavcev.

Da je Štefan srečno poročen, da ima sina in dve hčerki, da vsi skupaj živijo pri Pušniku na Prežihovem vrhu, kjer si je ustvaril svoj novi, stalni dom, da je pravzaprav postal Hotuljč, tega mi ni treba posebej povedati. Domačini Hotuljci Štefana že kar na splošno imajo za Pušnika. To pa pomeni v Kotljah toliko, kot pa domovinsko pravico.

Ko sem Štefana vprašal, kako je zmožgal vzdržati tako dolgo v kmetijskem združništvu, mi je preprosto in z nasmehom odgovoril: »Kmetijstvo in združništvo se mi je priljubilo in mi priraslo k srcu. Kljub prilikam, ki sem jih imel, kljub večjim dohodkom, ki so mi jih ponujali drugod, sem mu ostal zvest. Zato lahko mirno rečem, da moje delo, moje življenje, ki sem ga vložil v to najbolj zapostavljeno, pa tudi najtežjo panogo našega gospodarstva ni bilo zaman. Mnogo sem doživel hudega in težkega v tem poklicu, mnogo pa tudi lepega in prijetnega, in to bo ostalo v spominu.«

Štefanove »dečve« iz računovodstva »TRATE« lahko povedo, da je bilo trideset let skupnega dela s Štefanom prijetnih in lepih. Štefan je bil vseskozi šaljiv, dober in prijazen človek, zelo potrpežljiv učitelj in tovariš. Če pa je kdaj vedarle prišlo kaj vmes, je bilo to hitro pozabljeno in odpuščeno. Zato mu kot sodelavke, sedaj ob njegovem odhodu iz srca želijo še dolgo in srečno življenje, da bi lahko užival zasluženi pokoj. Tej iskreni želji se pridružujejo tudi vsi Štefanovi sodelavci TZO »TRATE« v Prevaljah, pa tudi vsi ostali v vsej koroški kmetijski zadrugi, kmetje, združniki, vsi znanci in prijatelji, ki ga poznajo, ga cenijo in so z njim delali.

Še mnogo srečnih let, dragi Štefan!

Rok Gorenšek

Angelca Marin – 50 let

Že stara združna delavka je tudi naša Angelca Marin, ki se je januarja letos srečala z Abrahamom. Že leta 1949

jo najdemo kot članico kmetijske obdelovalne zadruge v Šmartnem pri Slovenj Gradcu. Pozneje je zaposlena v knjigovodstvu kmetijske obdelovalne zadruge Stari trg do leta 1953. Nato se poroči in postane Angelca Jež. Njen mož se smrtno ponesreči, tako ostane sama z otroki. Leta 1974 jo ponovno pritegne zadruga in tokrat se zaposli pri kmetijski zadrugi v Prevaljah, današnji TZO »TRATA« v sklopu koroške kmetijske zadruge. Tu opravlja posle evidentičarja in administratorke v gozdarstvu vse do danes. Sodelavci želimo Angelci še veliko sreče in zdravlja ter uspešnega dela, da bi med nami dočakala tudi upokojitev.

Rok Gorenšek

SANKAŠKE TEKME KKZ TZO »TRATA« PREVALJE

V soboto, dne 11. 2. 1984, je sindikalna organizacija KKZ TZO »TRATA« iz Prevalj priredila sankaske tekme v Podgori pri Kotljah. Tekme oz. tekmovalna proga je potekala od Vužnik-Pavšarjevega mostu v Podgori do Pavšarjevega križa pri Rimskem vrelcu. Gostitelji so bili zadovoljni, saj so tekme lepo uspele. Udeležilo se jih je skoraj 40 tekmovalcev. Tekme so se udeležili tudi gostje iz KKZ TZO »ODOR« iz Dravograda in KKZ TOZD »MESNINA« iz Dravograda. Škoda le, da je manjkala TZO »LEDINA« iz Slovenj Gradca. Tekme sta se udeležila tudi direktorja TZO »TRATA« tov. Pratekar Jože, dipl. ing. agr. in tov. Mirko Grabner, ing. TOZD »MESNINA« Dravograd. Po tekmovanju je bila razglasitev rezultatov pri »TONIJU« v Kotljah, kjer je bilo poskrbljeno tudi za vse ostalo, kar je pri takih prireditvah v navadi. Bilo je zelo veselo. Takih prireditev si v naši KKZ še želimo.

Rezultati:

ŽENSKKE:

1. Jasna Gorenšek — izven konkurence
1. Erika Hribernik
2. Marjana Ivartnik
3. Malčka Ceklin

MOŠKI:

1. Kovač Iztok
2. Osojnik Andrej
3. Kotnik Bojan

Klobaso TZO »TRATA« Prevalje pa je prejela za vzorec in za zadnje mesto TOZD »MESNINA«.

Rok Gorenšek

**OB PRAZNOVANJU 8. MARCA
MEDNARODNEGA DNEVA ŽENA
DELAVKAM KKZ SLOVENJ GRADEC,
KMEČKIM ŽENAM, DEKLETOM
IN UPKOJENKAM KKZ
PRISRČNO ČESTITAMO**

**DRUŽBENOPOLITIČNE
ORGANIZACIJE
IN SAMOUPRAVNI ORGANI
KKZ SLOVENJ GRADEC**

Starost

Zazehala je in se otožno ozrla okrog. Ni se ji dalo vstati. Le kaj bi počela navsezgodaj, ko je vendar dan še tako dolg. Saj je nič ne žene, da bi morala ravno pokonci. Ne čaka je kuhinja, da bi pristavila za zajtrk, ne čakajo je krave v hlevu, da bi jih nakrmila in pomolzla, ne prašiči v svinjaku, ne kokoši, ki so že navsezgodaj lačne tekale za njo. Ne, nje ne čaka nihče več! Ko bo vstala in se vrnila, bo sedla za mizo, kjer ji bodo postregli z zajtrkom. »Lepo, ali ne?« bi rekel marsikdo — toda ona je drugačnega mnenja. Tega ni bila in ne bo nikoli vajena. Preveč je še pri močeh, da bi ji stregli.

Toda kaj, ko so jo pravzaprav na silo dali sem, v dom počitka. Le kaj bi z njo doma. Nekaj let po tem, ko se je poročil sin, je še nekako šlo. Toliko časa, da so vnučki zlezli iz plenice. Potem je snahi vedno bolj postajala odveč. Dan za dnem je poslušala, da je hiša premajhna, da morajo otroci imeti vsak svojo sobo. Smešno! Včasih je bila hiša dovolj velika za dvajset ljudi, danes pa je pretesna za šest. Stisnila se je v najmanjšo sobico, toda tudi tu je bila odveč. Močče je poslušala očitke vedeč, da jo snaha sovraži.

Ko se je pred leti poročila in ko je iz revne bajte prišla na to veliko, mogočno kmetijo, jo je tašča, moževa mati, zaničevala. Kolikokrat je rekla: »Če cigan pride na konja, ga jaha do onemoglosti.« V njenih očeh ni bila nič in takrat se je zaobljubila, da ona svoje mlade ne bo nikoli zaničevala, ker je morala toliko pretrati. Sreča je samo bila, da jo je mož imel tako rad. On jo je ljubil in spoštoval. Kolikokrat ji je rekel: »Glavo pokonci Lenka, zdaj si Gradišnica in Gradišniki so ponosni ljudje.« »Kako naj dvignem glavo, ko pa ti v zakon nisem prinesla nič,« je nekoč žalostno vzdihnila. »O ti moj preljudi otrok — tvoja dota so tvoje roke,« se je zasmel takrat. Ona pa je ostala še naprej tiho, ponižna in skromna. Enajst otrok mu je rodila, ki pa so bili vsi drugačni kot ona, bahavi, zgovorni in ponosni kot njen Franc. Vsi so se prebili na položaje, si ustvarili družine, najbolj skromen je bil le Franci, ki je ostal doma. Koliko se je žrtvovala za številno družino, koliko prečutih noči, koliko dela in skrbi je imela z njimi. In, ko so odrasli, je bila nanje tako ponosna. Oni pa so videli v njej le ponižno, pridno dekle, ki jim bo ustregla v vsem, ki bo vse naredila zanje. Po nasvete pa so hodili le k očetu. On je bil glava družine, dokler ni pred par leti omahnil v smrt. Takrat ji je bilo, da bi tudi ona legla za njim v grob. Tako nemočna je bila brez njega,

tako nesrečna. Vajena je bila njegove ukazovalne besede, ki se ji je tako rada podrejela. Ostala je sama, brez trdne moževne opore.

Vzela je v roke poročno sliko, ki jo je obesila nad posteljo. »Ko bi še živel, Franc, jaz nikoli ne bi bila tu, v domu. Udaril bi po mizi in vzrožil — tako pa sem tu, kjer lahko čakam le še na smrt.« Z roko je nežno šla čez njegov obraz, kot bi ga hotela pobožati. Gledala je v ljubeče oči, ki so jo resno zrlle s slike. »Dobro, da ne veš, da so vsi stopili proti meni, vseh najinih enajst,« je vzdihnila.

Ko je videla, da je doma niti trpeti nočejo več, je poklicala vse k sebi — toda vsak je našel izgovor. Eden je imel premajhno stanovanje, drugi neogrevane sobe, tretji to — četrti ono. Nerodno so se prestopicali, bili so v zadregi, k sebi pa je ni hotel nihče. Ona pa je žalostno sklonila glavo. Enajstim je dala življenje, enajst spravila h kruhu, njo pa enajst otrok ni moglo oskrbeti na njena stara leta. Enajst otrok, ene same matere!

»Pojdite v dom mati, tam boste najlepše oskrbljeni,« so sklenili v en glas.

Toda njej je prirasla k srcu hiša, v kateri je preživela štirideset let, bila je navezana na njive in košnice, na vrt za hišo, na sadovnjak, skratka na vse, kar ji je leta in leta pilo moči. Tako rada bi na svoja stara leta bila doma, ob vnučkih, da bi umrla pri svojih in ne pri tujih ljudeh. In ko je prišla sem, je videla, da ni sama. Koliko solz se je pretočilo v teh, sicer tako prijaznih sobah. Starčki in starke, so hrepeneli po svojih otrocih, veselili so se njihovih sicer redkih obiskov.

Iz misli jo je zdramila sestra, ji stisnila v roke rdeč nagelj in ji voščila za dan žena. Oblile so jo solze hvalečnosti do prijaznega dekleta. Čisto tuj človek ji je ljubeče stisnil dlan, če ji je ni nihče njenih lastnih otrok.

»Ali še imate mater, sestra Kristina?« je vprašala skozi solze. »Imam,« se je nasmehnila. »Že pet let je nepokretna, zaradi sladkorne so ji odrezali nogo. V skromni lesen hišici živiva sami, očeta sem izgubila že, ko mi je bilo pet let. Štirje so starejši in težko smo se prebijali skozi življenje. Zdjaj sama skrbim zanj, ko pa sem v službi, pride sestra, ki ima sicer družino, da ni sama.« »Pa je niste dali v dom?« je vprašala. Mlada sestra jo je začudeno pogledala. »Le zakaj? Prej je skrbela ona za nas, zdaj pa skrbimo zanj mi. Saj bi ji bilo tudi tu lepo, toda kaj, ko je na dom tako navezana.«

Skozi solze je gledala mlado dekle in šepetala: »Še so na svetu dobri otroci, še.« In zdelo se ji je, da je sonce mnogo bolj prijazno sijalo kot prej.

Anica KUMER

Brunarica na Vernarci

Pisalo se je leto 1944. Takrat so na Razbor prinesli ranjene partizane, ni pa bilo primerne prostora, kamor bi te ranjence za silo namestili. Terenci, aktivisti so dobili nalogo od takratnega pokreta, da je treba najti skriti prostor za ranjene partizane. To nalogo je dobil Jožef, z ilegalnim imenom Jurij. Izbral si je še tovariša Filipa Glasenčnika in Jelena Valentina-Narovnika za izvršitev te naloge.

Najprej so začeli delati bunker v Krištavškem, vendar se tam Jožetu ni zdelo varno. Plesec Jožef-Jurij je iskal primeren prostor dalje od Vernarke (pri Staremu) proti Lesniku (ilegalno pri Tončki). Tam je odkril mlad smrekov gozd, tik nad strmimi skalami, ki se

spuščajo doli proti Kršteku. Ta kraj se je zdel Jožetu zelo primeren. Začelo se je delo. Vsi trije so pridno zasnovali brunarico, a kaj, ko so bile poti vse zasnežene. Snega je bilo, da je bilo joj. Kar spomnimo se na december 1944, kako hudo je bilo, a to Jožeta ni motilo. Vse so kaj kmalu naredili, le oken in vrat ni bilo. Spomnili so se na suhidolško žago, kjer je bilo dovolj lesa. V globokem snegu in mrazu so nosili les na ramenih do brunarice. Iz zasneženega Plešivca so nosili okna, da bi bil prostor za ranjence čim lepše urejen. V zadovoljstvo vseh treh je bila brunarica hitro in lepo urejena. Prva ranjena partizanka je bila v tej bolnici Šlandrova Mica, nato so prinesli še Mitjo Ri-

bičiča. Prihajali so tudi drugi funkcionarji: Miha Marinko, pa Sergej Krajer, ki je imel politični govor domačim aktivistom. Brunarico so kasneje povečali in res je lepo služila svojemu namenu. Kurirja sta bila tudi dva domačina, Jožef Plešivčnik in Filip Glasenčnik, ki sta skrbela za hrano in sproti obveščala osebje o tem, kaj je novega po terenu.

Tako je nastala partizanska brunarica pri Vernarke, ilegalno pri Staremu. Še dolgo let po svobodi so jo hodili ljudje občudovat, kako lepo je bila urejena in kako skrita pred sovražnikom, danes pa je pozabljena. Le malo se pozna, kje je bila, mi pa se je še vedno radi spomnimo.

Štefka Melanšek

Zlata poroka zakoncev Jenohet

Malo pozno so mi Jenohetovi sosedje posredovali svojo željo, da predstavim našim bralcem zlato očet Jenohetovih. Odzval sem se želji sosedu in pozno popoldan smo se podali pod vrh Sv. Danijela nad Trbonjami, kjer stanujeta zakonca Ivan in Helena Uršnik.

Ze prijazen in gostoljuben sprejem je dal vedeti, da bo pogovor hitro stekel in kar brž sem opazil, da so mladi in stari kot ena družina, z vnuki vred, s katerimi je dedek igral neko igro. Kar kmalu smo se zapletli v pogovor o vsakdanjih stvareh, nato pa začeli obupati spomine na pretekla leta.

Prav rada se spominjata svojih mladih let, ko se je veliko prepevalo po teh hribih. Tudi Ivan je rad prepeval v fantovski družbi, še rajši pa je zahajal pod Helencino okno prepevat vse dotlej, dokler je ni osvojil in leta 1933 sta stopila pred oltar, kjer sta si obljubila zakonsko zvestobo in ljubezen, ki je vzdržala v lepih in tudi težkih trenutkih, polnih petdeset let in še veliko več.

Družina je naraščala in težko je bilo tudi v predvojnih časih. Če je kmet sploh kaj uspel prodati, je moral dati napol zastonj, tudi les, ki smo ga sekali ni bil dosti kaj vreden. Ze pred vojno so moze kar naprej klicali na orožne vaje, otroci pa so bili še majhni. Se huje je bilo med vojno. Partizani so se kaj radi oglašali pri nas in smo jih pogostili

in tudi seboj so vzeli kakšno živince. Pa tudi mož je bil v hosti skoraj leto dni. Nič redkeje se niso oglašali tudi Nemci in pobrali, kar so partizani pustili in nam venomer grozili in tako nam je v hlevu ostala le ena krava.

Za nas vse, ki smo preživeli, je bil najlepši trenutek, ko je zasijala svoboda in so se vrnilo naši ljudje, kar jih

UPOKOJILA SE JE ELICA RAZGORŠEK

Z zadnjim januarjem letošnjega leta se je iztekla delovna doba Elici Razgoršek, blagajničarki pri gozdarskem obratu Radlje.

Zibka ji je stekla v prijazni vasi v Šmartnem pri Slovenj Gradcu, v delavski družini. Prvo zaposlitev je našla pri takratnem gozdnem gospodarstvu Slovenj Gradec, kamor jo vlečejo lepi in tudi trpki spomini na prvo petletko.

Pozneje, ko si je ustvarila družino, jo je pot pripeljala v Radlje, kjer si je našla zaposlitev na gozdnem obratu v Radljah. Tu so ji zaupali blagajniške posle. Tudi tu ni bilo lahko, se spominja. S prevzemom kmečkih gozdov od zadrug v GO smo prevzeli tudi izplačilo za gozdne sortimente. Les smo izplačevali na določenih postojankah v večjih krajih, ob določenih dneh in

je še ostalo živih in spet smo lahko svobodno govorili slovensko. V vseh teh letih sta zakonca vzgojila štiri fante in sedem deklet in zdaj so že vsi pri kruhu in radi obiskujejo svoj dom, pa čeprav jim starša še zdaleč nista mogla nuditi tistih ugodnosti, kot jih ima današnja mladež.

Naj bo dobro ali slabo, leta hitro bežijo in že je tu zlata poroka. In v lepem poletnem dnevu sta si zakonca ponovno potrdila zvestobo in izmenjala poročne prstane najprej pred matičarjem, nato pa še v cerkvi Sv. Danijela. In Ivan se je pošalil, da sta že trikrat poročena. Pošalil se je tudi, da je ona njega snubila, pa kdo bi verjel takim, ki so več desetletij v vrstah godcev in zelene bratovščine.

Kot dobremu sodelavcu in prijatelju »jagrov« in godcev so zlatoporočencema pripravili tudi »šranganje« kakršnega morda v teh krajih še ni bilo. Bliskalo se je in grmelo, vriskalo in pelo, vmes pa je igrala godba, na kateri je sodelovalo skoraj štirideset godbenikov.

Lep špalir v enotnih oblekah je pripravilo trideset vnukov, ki so s pesmicami in recitacijami pozdravili dedka in babico. Le trije pravnučki, ki so še premajhni, se tega slavlja niso mogli udeležiti, namesto njih pa se je slavlju pridružilo veliko sorodnikov, sosedov, znancev in prijateljev. Slavje se je nadaljevalo vso noč in godba je neutrudno igrala, tako sta se od časa do časa tudi nevesta in ženin zavrtela.

Ker znata vse na dobro in na šalo obrniti, ju tudi težave niso upognile, saj sta še tako čvrsta, kot bi imela na sebi le šest križev, v resnici pa sta si nadelala že osmega. Ivan jih šteje štiriinšedeset, žena pa le tri leta manj.

To je delček spominov in doživetij iz njunega skupnega življenja. Končujem z željo vseh, ki Ivana in Heleno poznajo, da bi čila in zdrava dočkala jubilej biserne poroke. Tej želji se pridružuje naše uredništvo. Ludvik MORI

marsikje v tesnih prostorih in v teh prostorih je bil pravi dren.

Ce bi jo povprašal, kdaj ji je bilo težko, bi gotovo odgovorila, da takrat, kadar sta prinesli s sodelavko Vido prazno aktovko med čakajoče kmete, ker ni bilo denarja za dobavljen les. Hkrati pa je bila hvaležna ljudem, ki so razumeli težave, pa čeprav so prišli zelo od daleč in celo peš.

Kljub trdim pogojem dela se nad strankami nikoli ni znesla, vsakogar je skušala razumeti. Rada je delala s kmečkimi ljudmi, zmeraj je bila vedrega obraza.

V imenu vseh kmetov in sodelavcev v GO ji želim, da bi zasluženo penzijo še dolgo zdrava uživala, tej želji pa se pridružuje tudi naše uredništvo.

Mori LUDVIK

Glasilo VIHARNIK izdaja organizacija združenega dela LESNA Slovenj Gradec, gozdarstvo in lesna industrija r. o. — Ureja uredniški odbor: Vida Gerl, Ludvik Mori, Karel Dretnik, Hedvika Janše, Ivan Penec, Vida Vrhnjak, Andrej Sertel, Ida Robnik — Glavni urednik: Andrej Sertel, odgovorna urednica: Ida Robnik, lektorica: Majda Klemenšek, tehnični urednik: Bruno Znidaršič — Naklada 5200 izvodov — Kličejl in tisk: ČGP Večer Maribor, Tržaška c. 14, 62000 Maribor, 1984

Spomin na partizanska leta!

Moj oče je bil delavec. V družini nas je bilo pet otrok. Zaradi slabega zaslužka so bili starši primorani, ukvarjati se tudi s kmetijstvom. Tako so leta 1936 vzeli v štant Gruberjevo domačijo na Koroškem Selovcu. Od tod sta hodila na delo v železarno na Ravnah oče in starejši brat. Vso pot na delo in nazaj sta opravila peš, ker takrat ni bilo organiziranega prevoza na delo. Nekaj nam je dala kmetija, čeprav je bil štant zelo visok, nekaj pa zaslužek očeta in brata, da smo se lahko preživljali.

Leta 1939 sem se priženila na Zaberčnikovo kmetijo ali freto. Tako so pravili mali in borni kmetiji, na kateri je v glavnem prevladovalo ročno delo zaradi višinske in strme lege. Z možem Petrom sva si delila dobro in slabo, saj sva morala dobro poprijeti za delo, da sva lahko preživljala družino.

Kapitulacija Jugoslavije nas je vse močno prizadela. Prišel je nemški okupator nadut in brutalen. Hudo se nam je godilo, ker nismo znali njihovega tujega jezika. Pa tudi bali smo se jih. Ustreljen si bil lahko za malenkost ali pa odpeljan v njihova zloglasna taborišča. Zato ni čudno, da nas je prvo srečanje s partizani tako prestrašilo, da smo nekaj dni bili iz sebe. Bilo je v jeseni 1943, ko je okrog ene ure ponoči na rahlo potrkalo na okno. V trdnem spanju se mi je zdelo, da sanjam. Čez nekaj časa je močnejše potrkalo. Tedaj se oglasim in vprašam, kaj pa se je zgodilo. Misliha sem si, da so sosedovi prišli klicat, da je kaj pri živini ali prašičih. Prižgem petrolejko in grem odklepat vrata. Pred mene stopi velik oborožen možki in reče, da naj ugasnem luč in psa spravim noter, da ne bo lajal. Opazila sem, da jih je še več. Takrat si nisem mogla predstavljati, kaj vse to pomeni. Nato pa mi reče, da so partizanska vojska, ki se bori proti Nemcem. Bila sem tako prestrašena, da sploh nisem vedela, ali sem kaj govorila ali ne. Vem le to, da sem jim hitro prinesla hleb kruha in nekaj mrzlega mleka. Nekaj so še

spraševali, toda moja glava tega ni dojemala, bila sem preveč presenečena. Preden so odšli, so še naročili, da jih ne smemo naznaniti in da bodo še prišli. Kdo so bili ti fantje, ne bi vedela, pa tudi vprašati se jih nisem upala. Zaklenila sem vrata in s trepetajočimi nogami od strahu nad srečanjem komaj prilezla do postelje. Celo noč z možem nisva zatisnila oči. Kaj storiti? Ali naj grem naznanit, da smo imeli ponoči obisk ali ne. Nazadnje sva se z možem odločila, da jih ne bova naznanila. Tako sem doživela prvo srečanje s partizani.

Po tem so nas pogosteje obiskovali borci NOB in aktivisti OF dravogradskega okrožja. Bili so kurirji, minerci, VDV enota itd. Saj skoraj ni minil dan, da nas ne bi obiskovali. Zelo radi so prišli k nam tudi Vido, Strogov, Rastko, Danica in Zora Valenčak in drugi. Saj je bil Gruberjev vrh varno zatočišče partizanov. Tod preko so hodili partizani proti Vrham, Brdinjam, Selam, Podgori in Sv. Petru na Pohorje. Tudi sosedje na štajerskem in koroškem Selovcu so bili zanesljivi. Z njimi smo organizirali dobro obveščevalno službo. Naša kmetija je zelo ustrezala partizanom, ker je visoko v hribu, na samem in z lepim razgledom.

Spomladi 1944 je prišla večja partizanska enota k mojim staršem na Gruberjevo. Med njimi sem spoznala Lipovskega Nantijsa. Če se prav spominjam, je imel partizansko ime LEV. Na tej domačiji so se zadrževali dva dni. Patrulje pa so obiskovale najbližje kmete. Ob tej priliki sem jim dala pet hlebov kruha in nekaj moke. Govedo so jim dali starši, ovce pa ne vem kje so dobili.

Čas hitro teče in marsikateri spomin na partizanska leta je že zbledel. Vnukom pripovedujem o teh težkih časih. Vsi pa si želimo, da bi nas nekdanji borci in aktivisti OF še kdaj obiskali. Skupaj z njimi bi ponovno zaživel spomini.

Angela Potočnik

V SPOMIN KAVNIKOVEMU OČETU!

Eden najstarejših kranjčanov v Razborju je kakor hrast v viharju kljuboval kar dvema vojnama. Ferdo Kavnik se je rodil 1899. leta na obronku strmega Kavnikovega grunta. Že mlad je okusil prvo svetovno vojno 1916. leta, starega komaj 17 let so odpoklicali v vojsko. Italijani so takrat metali plin, ki je dosti naših fantov pokončal, a Kavnikov oče se je pozdravil in vrnil v vrste Rudolfa

Maistra. Bil je zadnji v Razboru, iz vrst Maistrovih borcev. Dobil je tudi odlikovanje iz Ljubljane.

Po končani prvi svetovni vojni se je Ferdo vrnil nazaj v Razbor, si ustvaril družino in zagospodaril na Kavnikovi domačiji. Vendar mu druga svetovna vojna ni prizanesla, že v jeseni 1942. leta se je Franc Rozman-Stane oglašil pri njem in ga pridobil za takratno delo na terenu. Zato so tudi domačijo Kavnik poimenovali pri »Voglu«.

Zelene bratovščine tudi nikoli ni pozabil, zvest ji je ostal do groba.

Vsi, ki smo Kavnikovega očeta spremljali na njegovi zadnji poti, ga bomo ohranili v najlepšem spominu.

Razborska zemlja ga je sprejela v svoje naročje 21. januarja 1984. Vedno jo je ljubil in ji bil zvest.

Štefka Melanšek

PETER KRESNIK

Skrbno je vodil krenško kmetijo, gledal je, da je zrno padlo na plodna tla.

Še šest mesecev ga je ločilo od štiriinosemdeset. Ni nam bilo dano, da bi mu voščili še za rojstni dan. Petnajstega januarja je umrl Peter KRESNIK, naš krenški oče, rojen je bil 4. julija 1900. Leta 1921 se je poročil in začel gospodariti na Krenškem. Žena Marija mu je rodila štiri otroke in umrla leta 1931. Drugič se je poročil, ponovno z Marijo. Rojevali so se otroci. Sledile so skrbi in ne-

nehno delo. Leta 1974 mu je umrla druga žena. Peter je šel skozi obdobje I. in II. svetovne vojne, gospodarske krize, povojne obnove. Vse je trdno pregazil in vedel, da je treba manj besed in veliko dela, da uspeš odpravljati težave.

Dobro je gospodaril, delal od zore do mraka pa še na obeh koncih noči. Zrno je moralo pasti na plodna tla, kaliti in roditi. Med vojno je pomagal borcem. Pohorska, njegova domačija, je v bližini poznane Pavčkove partizanske bolnišnice.

Trdna krenška domačija je njegovo najboljše sporočilo naslednjim rodovom, naj bodo na njej varni in jo imajo radi. Pa še drugi se radi oglašijo pri Krenkerjevih.

Zalujoči sinovi in hčere z družinami se zahvaljujemo za izraženo sožalje in pomoč v naših težkih trenutkih, govornikom ob grobu pa za poslovilne besede.

Njegovi

SMUČARSKI TEKI

Dne 28. 1. 1984 se je v organizaciji DSSP v okviru športnih iger LESNE na letališču v Turiški vasi ob Dušanovem startnem strelu pognalo po 4 in 8 km dolgih progah preko letališke steze do Dovž in nazaj okoli 40 tekačev in tekačič. Spremenljivo vreme in »zamazane« smuči so sicer zaprle pot do medalj nekaterim favoritom, toda tudi klobase za najbolj vztrajna Senekovič Emilijo (TP Prevalje) in Emila Krebla (TP Prevalje) niso bile kar tako.

Najbolj mudilo pa se je naslednjim:
ženske do 30 let:

1. Kolar Irena (TP Prevalje)	17:38,13
2. Repanšek Alenka (TP Prevalje)	20:46,08
3. Pikalo Jožica (TP Prevalje)	27:52,59

ženske nad 30 let:

1. Mihelj Marija (DSSP in DSIB)	20:26,13
2. Krof Jožica (TP Prevalje)	21:03,48
3. Dokl Anica (Nova oprema)	21:45,68

moški do 30 let:

1. Robač Tomaž (TOZD GO Črna)	27:35,41
2. Lenart Jože (DSSP in DSIB)	34:30,83
3. Andrej Hinko (DSSP in DSIB)	34:56,71

moški od 30—45 let:

1. Čas Miran (Tozd GO Črna)	37:16,40
2. Krpač Rado (TOK GO Dravograd)	37:17,12
3. Štern Darko (DSSP in DSIB)	37:58,12

moški nad 45 let:

1. Srebre Ernest (TOZD GO Črna)	38:25,70
2. Hauzer Karel (DSSP in DSIB)	39:51,67
3. Matko Ivan (TIP Pameče)	42:49,98

Ženske ekipno:

mesto	TOZD	točke
1.	TP Prevalje	3
2.	DSSP in DSIB	2
3.	NOVA OPREMA	1

Moški ekipno:

1.	TOZD GO Črna	7
2.	DSSP in DSIB	6
3.	TOK GO Dravograd	5
4.	TP Prevalje	4
5.	TIP Pameče	3
6.	TOK GO Slovenj Gradec	2
7.	TOZD BP	1

Nasvidenje še ob številnejši udeležbi prihodnje leto!
Hinko Andrej

KADROVSKE VESTI

Prišli v TOZD — december 1983

Priimek in ime — datum nastopa — naloge in opravila, ki jih bo opravljal — organizacija, iz katere prihaja

TOZD GOZDARSTVA RADLJE
Pušnik Jože, 1. 12. 1983, gozdni delavec, Gradbeno podjetje Radlje
Knez Ivan, 1. 12. 1983, gozdni delavec, Gradbeno podjetje Radlje
Lužnik Zdravko, 1. 12. 1983, gozdni delavec, Gradbeno podjetje Radlje
Radlje
TOK GOZDARSTVA SLOVENJ GRADEC
Tasič Anton, 12. 12. 1983, gozd. inž.-pripravnik, iz JLA
TOZD ŽAGA MISLINJA
Dobovičnik Alojz, 19. 12. 1983
TOZD TOVARNA POHIŠTVA PAMEČE
Zorman Zvonko, 13. 12. 1983, pomoč. pri stroju, Graditelj Slovenj Gradec
TOZD TOVARNA STAVBNEGA POHIŠTVA RADLJE
Ternik Rudi, 7. 12. 1983, preč. kroj. na Dimter avt. čel., Merx Celje
Verhnjak Franc, 14. 12. 1983, vzdrževalec, —
Verhnjak Rado, 14. 12. 1983, kurjač, —
Repatec Miran, 17. 12. 1983, kurjač, —
TOZD TOVARNA IVERNIIH PLOŠČ OTISKI VRH
Črnič Adrijana, 15. 12. 1983, laborant
Oder Branislav, 21. 12. 1983, del. pri iver. —
TOZD GRADNJE SLOVENJ GRADEC
Konečnik Matjaž, 1. 12. 1983, gozd. tehnik-pripravnik, prva zaposlitev
TOZD NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC
Sterkuš Marija, 1. 12. 1983, preoblačenje garnitur, prva zaposlitev
Meža Ruža, 1. 12. 1983, opr. sploš. opravil, prva zaposlitev
Sešel Marija, 1. 12. 1983, preobl. grt., —
Jovič Spasoje, 7. 12. 1983, nakl. in razk. izdelkov, —
Pasarič Vlado, 13. 12. 1983, nakl. in razk. izdelkov, —

DELOVNA SKUPNOST ZA OPRAVLJANJE DEL SKUPNEGA POMENA

Bricman Lucija, 1. 12. 1983, pripravnik z visoko šolo
Mišetič Drago, 1. 12. 1983, organ. izobraževanja za les.

Odšli iz TOZD — december 1983

Priimek in ime — datum odhoda — dela, ki jih je opravljal — organizacija, v katero odhaja

TOZD GOZDARSTVO SLOVENJ GRADEC
Ogriz Stanko, 30. 8. 1983, sekač, redna upokožitev
Ramsak Matjaž, 31. 12. 1983, pripravnik, JLA
TOZD GOZDARSTVO ČRNA
Skerlovnik Anton, 31. 12. 1983, sekač, redna upokožitev
Obretan Barbara, 31. 12. 1983, goj. delavka, predčasna upokožitev
TOZD GOZDARSTVO RADLJE
Krlatec Jože, 1. 12. 1983, gojitveni delavec, invalidska upokožitev
Vezovnik Mira, 28. 12. 1983, delavka v drev. —
TOZD ŽAGA MISLINJA
Makovšek Ema, 31. 12. 1983, sortiranje žaganega lesa, upokožitev
Krejan Albert, 31. 12. 1983, nočni čuvaj, upokožitev
TOZD ŽAGA OTISKI VRH
Rožej Robert, 30. 11. 1983, bruslač, invalidska upokožitev
TOZD ŽAGA MUŠENIK
Lepoša Janez, 22. 12. 1983, dovoz hlod. v žago, —
Baranja Jožef, 22. 12. 1983, dovoz hlod. v žago, —
Črnko Jože, 22. 12. 1983, dovoz hlod. v žago, —
Goličnik Angela, 31. 12. 1983, knjigovodja OD, redna upokožitev
TOZD TOVARNA POHIŠTVA PREVALJE
Srotič Edvard, 18. 11. 1983, kont. in pop. izd., —
Travar Pavel, 27. 10. 1983, kont. in pop. izd., —
TOZD TOVARNA POHIŠTVA RADLJE
Sešel Jožica, 28. 12. 1983, pom. pri upr., Inštitut za rak. obol.
TOZD TOVARNA IVERNIIH PLOŠČ OTISKI VRH
Ahej Anton, 30. 12. 1983, voznik viličarja, —
Schmidhofer Dušan, 15. 12. 1983, del. pri iver., —
TOZD GRADNJE SLOVENJ GRADEC
Mekvič Ismet, 18. 10. 1983, gradbeni delavec, —
Rošer Adi, 30. 11. 1983, delovodja, invalidska upokožitev
Belič Radivo, 7. 12. 1983, strojnik težke gradbene mehanizacije
Topič Zdenko, 9. 12. 1983, gradbeni delavec, —
Topič Zdravko, 9. 12. 1983, gradbeni delavec, —
Topič Božo, 9. 12. 1983, gradbeni delavec, —
Perko Zdravko, 9. 12. 1983, gradbeni delavec, —
Kljajič Nedeljko, 9. 12. 1983, gradbeni delavec, —
Barunič Mirko, 9. 12. 1983, gradbeni delavec, —
Alukič Fikret, 9. 12. 1983, gradbeni delavec, —
Vukoja Dragan, 9. 12. 1983, gradbeni delavec, —
Vukoja Ljubo, 9. 12. 1983, gradbeni delavec, —
Katič Franjo, 9. 12. 1983, gradbeni delavec, —
Mijunič Meho, 13. 12. 1983, gradbeni delavec, —
Salkanovič Husnija, 14. 12. 1983, gradbeni delavec, —
Radiojevič Radoslav, 20. 12. 1983, gradbeni delavec, —
Baljak Željko, 21. 12. 1983, gradbeni delavec, —
Pajič Boro, 28. 12. 1983, gradbeni delavec, —
Vinčič Vlado, 30. 12. 1983, gradbeni delavec, —
TOZD TRANSPORT IN SERVISI PAMEČE
Ring Srečko, 31. 12. 1983, voznik, —
TOZD CENTRALNO LESNO SKLADIŠČE OTISKI VRH
Podstenšek Drago, 1. 12. 1983, voznik stroja Volvo, —
TOZD NOVA OPREMA SLOVENJ GRADEC
Krivonog Danica, 31. 12. 1983, šivilja, OKUS Radlje
Rotovnik Jožica, 31. 12. 1983, finančni knjigovodja, invalid. upokožitev

Prišli v TOZD — Januar 1984

Priimek in ime — Datum nastopa — Naloge in opravila, ki jih bo opravljal — Organizacija, iz katere prihaja

TOZD GOZDARSTVO ČRNA
Grobelnik Branko, 1. 1. 1984, pripravnik, prva zaposlitev
Štrukl Roman, 24. 1. 1984, cestar, —
TOZD GOZDARSTVO RADLJE
Volmajer Dušan, 1. 1. 1984, vodja prometnic in stavb,
TOZD Gradnje Slovenj Gradec
TOZD GOZDARSTVO RADLJE
Golob, Jože, 16. 1. 1984, gozdni delavec, Stroj Radlje
TOZD ŽAGA MISLINJA
Štruc Silvo, 1. 1. 1984, vezanje in pakiranje obrezlin,
TGO Gorenje, Titovo Velenje
TOZD ŽAGA MUŠENIK
Jamnik Jana, 1. 1. 1984, knjigovodja proizvodnje, Merx DO Hoteli, Celje
TOZD TOVARNA POHIŠTVA PREVALJE
Nikolič Vasilija, 4. 1. 1984, manipul. žag. lesa, iz JNA

